

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnštvo in ekspedicijska v „Katal. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 108.

V Ljubljani, v petek 12. maja 1899.

Letnik VII.

„Naša straža“.

O debati glede podpore za društvo »Naša straža« nam je zadnje poročilo spopolniti z nastopnim:

Posl. Kalan omenja, da ga je srce zbolelo, ko je videl, da finančni odsek predlaga za »Našo stražo« samo 100 gld. podpore, tembolj ker je poleg družbe sv. Cirila in Metoda ta družba najzdatnejše podpore vredna in potrebna. — Namen »Naši straži« je varovati našo last na slovenskih mejah. Naše meje se brez straže, ker naši rojaki na mejah so preslabi, da bi varovali meje proti tako silnemu sovražniku. Ker je meja brez straže, zato prodira sovražnik čez mejo, ki se vesled tega vedno bolj krči. »Naša straža« pa ima namen, braniti mejo, priskočiti obmejnim bratom na pomoč.

Potem govornik obširno opisuje tužne razmere štajerskih, primorskih in koroških Slovencev ter dokazuje, da treba pomagati obmejnim bratom, kateri so po deželnih zborih povsod v manjšini ter si parlamentarnim putem ne morejo pridobiti niti drobtine svojih pravic. — Svota 100 gld. v podporo »Naši straži« pa je tako bagatelna, da bi bilo sramotno za edini deželni zastop, kjer imajo Slovenci večino, ako bi s tako neznatnim darom označil to prepotrebno društvo kot nezatno in brezpomembno. Govornik se nada, da bodo vsi slovenski poslanci umeli svojo nalogo ter pokazali, da so jedini glede potreb izvenkranjskih, vzlasti obmejnih slovenskih rojakov.

Posl. dr. Tavčar pravi, da je sicer res, da se obmejnimi Slovincem dobro ne godi, vendar je tega mnenja, da jim niti s 100, niti s 1000 gl. ni pomagano. On pa je odločno proti povišanju podpore od 100 na 1000 gl., ker je »Naša straža« le reklama za klerikalno stranko, ker je to nož, ki je nastavljen narodni stranki od klerikalcev, vzlasti v očeh obmejnih Slovencev. Vodstvo treba spremeniti, potem je še le mogoče govoriti o kaki višji podpori.

Posl. dr. Majaron podpira predlog poslanca Kalana, ker je on tudi v načelstvu in se pričel, da se pri tem ne gre ne za klerikalizem, ne za liberalizem, ampak samo za koristi obupno za rodno zemljo borečih se obmejnih Slovencev. — Nasproti dr. Tavčarju pa pravi, da je vsak hip pripravljen odstopiti mu mesto v načelstvu, ako zaradi tega društvu nasprotuje. Posebe še omenja sumničenj na njegovo osebo ter poudarja, da vedno stoji na stališču programa narodne stranke, kakor ga je določil shod zaupnih mož narodne stranke (dr. Tavčar: To je Koblarjev program!), ki je tudi še sedaj merodajen, ker na tem programu smo bili voljeni in program dosedaj še ni bil spremenjen od strani narodnih zaupnih mož. Govornik opozarja svoje somišljenike, naj z ozirom na važnost podpore za obmejne Slovence glasujejo za predlog posl. Kalana.

Posl. dr. Tavčar odgovarja dr. Majaronu, da je prav, da je enkrat povedal tudi javno, kar je bilo že sicer znano, da so računi čezenj že sklenjeni, da pa je še vedno mnenja z ozirom na napade klerikalcev na liberalno stranko povodom snovanja »Naše straže«, da liberalci nimajo nobenega vzroka, da bi glasovali za povišanje.

Poslanec Murnik omenja, da se v finančnem odseku ni toliko važnost pokladala na to podporo, da se od nobene strani ni predlagalo povišanje, zato da je ostalo pri predlogu za 100 gld.

Poslanec Kalan pravi, da je bil on službeno zadržan prisostvovati oni seji finančnega odseka, da pa se mu je naravnost nemogoče zdelo, da bi finančni odsek predlagal tako nezatno svoto, ker se je tajnik društva »Naše straže« pri načelnikih obeh narodnih klubov še posebe priporočil za kolikor mogoče visoko podporo. Nasproti dr. Tavčarju pa omenja, da vodstvo »Naše straže« ni klerikalno ne liberalno, ampak obstoji iz najodličnejših slovenskih mož iz vseh slovenskih pokrajin. Glede snovanja društva pa in napadov na liberalce od naše strani omeni govornik, da je »Slovenec« pozval »Narodovce«, naj

oni povedo svoje zahteve glede osnove vodstva »Naše straže«, katere hočejo naši somišljeniki vsprejeti, ker jim pri tem ni drugega na srcu, kakor da se z »Našo stražo« pomaga kolikor mogoče zdatno našim obmejnimi Slovincem. Na to javno ponudbo pa so »Narodovci« popolno molčali, dokaz, da so jalove njih pritožbe, da se je stranki liberalni pri tem godila kaka krivica, marveč so le pokazali, da pri tem društvu ne marajo sodelovati. Govornik apeluje na vse slovenske poslance, naj se zavedajo svoje narodne dolžnosti ter naj glasujejo za 1000 gld. podpore.

Poslanec Hribar je pritrdil poslancu Kalanu, kako da se obmejnimi Slovincem slabo godi, vendar pa je dejal, da ima dr. Tavčar popolno prav, ako trdi, da je poslanca Kalana predlog le komedija, ki se je uprizorila proti narodni stranki; tudi po njegovem mnenju treba vodstvo preosnovati, ker on ne more prenašati znanega diktatorstva, ki se kaže tudi pri tem društvu.

Značilno je bilo, da se je poslanec Hribar ob tej priliki tudi javno popolno pridružil dr. Tavčarju ter sta oba tudi ob tej priliki v potu svojega obraza trudila se za barona Schwegel-namene, z liberalizmom čim preje gmotno in duševno ugonobiti slovenski narod. Rahle besede dr. Majarona, namenjene liberalnim poslancem, niso našle najmanjšega odmeva. In tako se je zgodilo, da je v deželnem zboru kranjskem dobila »Naša straža« podpore beraških 100 gld., dočim je nemško filharmonično društvo dobilo 300 gld. in nemško gledališče — 6000 gld. Ta dejstva govore bolj glasno, nego knjige, in obsojajo narodno-liberalno stranko, ki je izgubila vsako smisel za skupne narodne potrebe.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. maja.

Ministerska posvetovanja v zadevi nagodbe so bila, kolikor se more sedaj presoditi,

LISTEK.

Romanje v sveto deželo.

(Dalje.)

Mesto Jezusovega vnebohoda — Betfage. — Betanija. — Lazarjev grob.

Obiskali smo že Marijin grob, kraj, kjer je Jezus krvav pot potil, in vrt Gezemani, sedaj pa stopamo po kameniti stezi proti vrhu Oljske gore. Precej v začetku pozdravljamo nekatere kraje, ki so v zvezi z Marijino smrtjo in njenim vnebovzetjem. Tako vidimo n. pr. kraj, kjer je napovedal nadangelj Gabrijel Mariji, ko je bila ravno na gezemanskem vrtu, da bode kmalu umrla, in še malo dalje nam kažejo mesto, kjer je padel Mariji na tla pas, ko je odhajajoča v nebesa vse zemeljsko odložila.

Ne daleč proti jugu je Jezus plakal in obžaloval prihodnjo usodo jeruzalemskega mesta (Luka 19, 41). Nehote obrača pri tem spominu

tudi romar svoj pogled proti vzvišenemu mestu sijonskemu, in obstoji ves razočaran vzpričo tako čudovitega razgleda.

Onstran cedronske doline zagledamo velikanske zidove jeruzalemskega mesta in nižino, obsejano s hišami, katere nadkriljuje kupola božjega groba in Omarjeve mošeje. Vidimo tudi obširni prostor nekdanjega templja, kjer so stale poprej prekrasne Salomonove in Herodove stavbe. — Človeško oko kar strmi pri krasnem pogledu na sveto mesto; komaj je zagledalo edno svetišče, že hiti dalje in se veseli novih prizorov. Koliko lepše je pač moralo biti mesto za časov Kristovih, kajti prištevalo se je najlepšim in največjim mestom na Jutrovem. Zdaj sicer ni več najslavnejše, pač je pa še vedno najsvetejše mesto, in zato je za vsakogar najbolj zanimivo in mikavno.

Dospeli smo vrh Oljske gore ter prišli v majhno in precej umazano vas Keft-tour. Tu se je dvigala nekdanj veličastna cerkev; vidijo se še sedaj obrisi spodnjega zidovja. Tam imajo se-

daj mohamedanski derviši svoj samostan in dovoljujejo radi vstop vsakomur. Sredi dvorišča stoji osmerokotna mošeja, obokana s kupolo; na tem mestu se je dvignil Jezus v nebesa ter dal apostolom svoje poslednje povelje: »Pojdite in učite vse narode.«

Neprijeten čut se poloti romarja na tem mestu. Tako znamenit, za vse krščanstvo tako pomenljiv kraj, — pa brez vsakega svetišča, brez vsake oskrbe!

Na nekoliko uglobljeni skali se vidijo udrt stopinje, in kristijani trdijo že od nekdanj, da so to stopinje Jezusove, ko je odhajal v nebesa.

Svečana tišina vlada sedaj na kraju, katerega pomen nam povedo preproste, a tako nežne besede sv. evangelista: »In ko jih je blagoslovil, dvignil se je ter šel v nebesa.« — Žalostno je pač, da ne čuvajo tega svetega mesta pobožni menihi, in da razkazuje krščanskemu romarju to svetišče — mohamedanski derviš!

S tem dervišem torej stopamo na visok stolp nad svetiščem, od koder nam se nudi prekrasen

popolno brezuspešna. Ministerski predsednik grof Thun je s svojimi tovarisi sicer skušal spremeniti nekatere določbe sedanjih pogodbenih načrtov, a pri tem je zadel ob odločen upor od strani ogrske vlade. Mesto uspeha se je pojavilo še večje nasprotje mej Thunom in Szellom, ki se kaj lahko konča s padcem Thunovega kabineta. Kako stališče zavzema ogrska vlada, je jasno razvidno iz pisave mažarskih vladnih listov. Edno prvih glasil Szellovega ministerstva, »Pesti Naplo«, piše namreč mej drugim nastopno: Iz oficijelnega komunikeja o zadnjih ministerskih razgovorih je razvidno, da ministri niso dospeli do nikakega zaključka, pri sedaj vladajočih razmerah ga tudi nihče ni pričakoval. Prazna fraza je toraj, ako se govori še o nadaljnih pogajanjih, kajti za toliko bolezn, kakor jih ima minist. predsednik grof Thun, ni leka v ogrski politični kuhinji. Avstrijska vlada naj doma uredi svoje zadeve, potem naj se šele peča z pogodbenim vprašanjem. Prekliče naj jezikovne naredbe, ki so povzročile parlamentarno anarhijo. Protestovati moramo najodločneje proti temu, da bi grof Thun v slučaju, da hoče ali mora pasti, navajal za vzrok pogodbo in ves odij zvalil na nas in ogrsko vlado. Ta taktika je ravnoliko prozorna in nesrečna kakor nelojalna ne samo nasproti Ogrski, ampak tudi nasproti kroni, ki je pritrdila pogodbenim predlogom in Szellovi formuli. Ako pride grof Thun še kedaj v Budimpešto v imenu pogodbe, ne bomo smatrali njegovega prihoda nič več za politično novico, marveč označili njegov prihod samo med odličnimi tujci. — Tako pišejo ogrski vladni listi in spodbijajo ministerski stolec grofu Thunu, ki se je sicer prepozno, toda, kakor se vidi, resno zavzel za avstrijske koristi. In zmaga bo morda le na njihovi strani. Mažarom je pač še vedno vodilno načelo: Avstrija plačuj in molči!

„Kancelparagraf“ v ogrski magnatski zbornici. V sredo, kot smo omenili, se je vršila težko pričakovana razprava v ogrski velikaški zbornici o znanem vladnem načrtu, s katerim se na nečuvven način krata pravice katoliške cerkve na Ogrskem. Seja, v kateri se je razpravljalo o tem predmetu, je trajala celih šest ur. Prisotni katoliški škofje ter grof Ferdinand Zichy so sicer vneto zagovarjali pravice katoliške cerkve ter se posebno sklicevali na razne okrožnice rimskih papežev, posebno slavno vladajočega Leona XIII., toda liberalna stranka je slepo sledila izvajanju ministerskega predsednika ter pravosodnega ministra, ki sta opetovano naglašala, da je takemu načrtu pritrdil že presvetli vladar. Vladna predloga je bila seveda vsprejeta z veliko večino, ker so proti glasovali samo škofje in nekaj katoliških plemenitašev. Zmagala je toraj v vseh inštancah vlada, toda temu so krivi ne malo ogrski katoliški vodivni krogi, ker se niso pravočasno pobrigali za stvar. Ko so bili dognani že vsi dogovori mej slabotno opozicijo v poslanski zbornici in mej vlado ter je nato vladar odobril mirovni načrt, ki ga mu je predložil ministerski predsednik Szell, se je šele začela gibati katoliška stranka in skušala spremeniti, kar je bilo takorekoč že popolno dognana stvar. Za odločno delo je bil čas povodom pogajanj mej vlado in opozi-

razgled. Pred nami se razprostira celo jeruzalemsko mesto z nebrojnimi obokanimi strehami in premnogimi stolpi, in tam v ozadju se dviga proti nebu visoka Judovska gora; na vzhodu uzgá oko sredi širne pustinje bliščečo gladino Mrtvega morja.

Spotoma si ogledamo tudi samostan »Paternoster«; samostanska cerkev se dviga na mestu, kjer je učil Odrašenik moliti svoje učence »Očenaš«. (Luka 11. 2.)

To svetišče oskrbujejo prav zvesto francoske karmeličanke. Posebno zanimivo je videti 32 emajliranih plošč, na katerih je vrezan Očenaš v vseh mogočih jezikih.

Tik tega samostana vodi nekaka pot do Betanije. Po tej stezi pridemo v četrte ure v Betfage; v to vas je poslal Krist, prišedši iz Betanije, dva učenca po oslico za svoj slovesni vhod v Jeruzalem.

Leta 1870 so našli v tukajšnjih grobljah oltar z latinskimi črkami in slikami opremljen. Ta oltar in okoli ležeče zemljišče so si pridobili frančiškani ter je skrbno varujejo. (Dalje prih.)

cijo, ker je bilo tedaj mnogo več nade na povoljen uspeh, kakor pa sedaj v zadnjem trenutku.

Kriza v italijanskem kabinetu je postotot discrimina rerum vender le rešena. Dolgotrajnih pogajanj je bilo treba, predno je mogel general Pelloux izvršiti svojo nalogo. Največjo težavo mu je povzročala spopolnitev mesta za zunanje zadeve. Sonino, na katerega se je Pelloux najprej obrnil, mu ni hotel na limanice, ker ni hotel prevzeti grehov prejšnjih državnih krmilarjev na svoje rame. Potem je kralj pozval k sebi Visconti-Venosta. Tudi ta mož je bil spočetka trd in neizpros, konečno se je pa le udal izrecni želji kralja Umberto in prevzel nelahko nalogo. S tem je pa tudi rešena cela kriza, ker mož za ostale portfelje je bilo dovolj na razpolago. Novi italijanski kabinet se je toraj sestavil takole: Dosedanji ministerski predsednik in vodja notranjih zadev ostane general Pelloux, zunanje zadeve prevzame Visconti-Venosta, general Mirri vojno, Bettolo mornarico, Lacava javna dela, Baccelli šolstvo, Boselli finance, Salandra trgovino in Palberti pravosodje. V kratkem se predstavi novo ministerstvo zbornicama in razvije pred njima svoj dosedanji program. Dolgega življenja kajpada tudi temu kabinetu nihče ne more proročevati.

Mej Anglijo in transvalsko republiko preti v najkrajšem času navstati vojska, ako se preporna zadeva ne poravna mirnim potom, na kar pa skoro ni upati. Stvar je namreč tale. V južnoafriški republiko, na katero se z nekako poželjivostjo obračajo oči vseh evropskih diplomatov, posebno pa vedno lakomnih Angležev, uživajo državljansko pravico samo takozvani Buri, brezpravni so pa vsi drugi prebivalci te republike, ki tvorijo veliko večino. Ti nezadovoljni elementi, takozvani Uitlandci, priseljeni iz vseh mogočih krajev sveta, obrnili so se pred nekaj časom na angleško vlado s prošnjo, naj jim kakorkoli pripomore do pravic. Dotična prošnja nosi 21.000 podpisov. Kajpada se ne more trditi, da so vsi podpisi pravi; govori se celo, da so bogati angleški lastniki rudnikov plačevali svoje agitatorje za število nabranih podpisov. Tej prošnji se je Anglija takoj odzvala in najprej pismenim potom zahtevala pravic. Ker se ji pa še dosedaj ni ustreglo, marveč je objavljen nasprotno oklic na Bure, naj bodo pripravljene na vsak slučaj, je kaj lahko mogoče, da se res uname vojska, ki bi prinesla Angliji več koristi nego škode.

„Slovenska Matica.“

117. odborova seja v sredo, dne 3. maja 1899 leta.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik); A. Bartel, P. Grasselli, A. Koblar, dr. Fr. Lampe, dr. J. Lesar, Fr. Orožen, P. Perušek, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, S. Rutar, A. Senkovič, dr. J. Starč, S. Šubic, A. Tavčar, J. Wavrú, Fr. Wiethaler, A. Zupančič in V. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Iz predsedništva se vzame na znanje poročilo o oceni lanskih društvenih knjig od strani društvenikov in časopisov in pa naznanilo, da so bili vsi sklepi zadnje odborove seje izvršeni.

Prošnja ognjegasnega društva v Karlovcu, naj bi Matica pripomogla k temu, da se tamošnji Mandelčev spomenik popravi, se je odstopila »Pisateljskemu podpornemu društvu« v nadaljnje poslovanje.

Odobre se računi za XXXIV. upravno dobo in sklene se ob ednem, depozita in ustanove, kolikor se to še ni zgodilo, vložiti pri domačih denarnih zavodih.

Odobri se knjižni program za tekoče leto. Matica poda letos društvenikom sedem knjig, ki so: 1. Zbornik. Urednik prof. R. Perušek. Tiskala ga bo »Narodna tiskarna« v 3400 iztisih. 2. Letopis (pisarniško poročilo); urednik tajnik. Tiskala ga bo Blaznikova tiskarna v 3400 iztisih. 3. Dr. K. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi. II. zvezek, 1. snopič. Tiskala jih bo »Katoliška tiskarna« v 4000 iztisih. 4. Dr. K. Glaser: Zgodovina slovenskega slovstva. IV. del, 2. zvezek. Tiskala jo bo »Katoliška tiskarna« v 3400 iztisih. 5. Slovenska zemlja. III. del: Beneška Slovenija. Spisal S. Rutar. Tiskala jo bo Blaznikova tiskarna v 3400 iztisih. 6. Poezije M. Valjavčeve. Urednik Fr. Levec. Tiskala jih bo Blaznikova tiskarna v 3400 iztisih. 7. Anton Knezove knjižnice IV. snopič. Urednik

Fr. Levec. Tiskala jo bo »Narodna tiskarna« v 3400 iztisih.

Določi se dnevni red letošnjemu rednemu občnemu zboru, ki bo v sredo, dne 24. maja t. l. ob 5. popoldne v mestni dvorani.

Na znanje se vzame poročilo o poverjeništvih. Prenehalo je poverjeništvu v Leskovcu; društveniki so se pridružili sosednim poverjeništvom. Novo poverjeništvu se je osnovalo za Novi York.

Društvenikov je plačalo za lani 2744, za letos 575; na novo jih je pristopilo od zadnje odborove seje 28, namreč 1 ustanovnik in 27 letnikov.

Knjižnici je prirastlo 72 knjig, zvezkov in časopisov; 47 zamenjanih, 25 podarjenih; največ čeških in ruskih.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. maja.

(Deželni zbor kranjski.) V današnji seji je poslanec Košak poročal v imenu odseka za letno poročilo o § 11. letnega poročila, ki se tiče raznih stvari, in sicer električne razsvetljave v dež. gledišču, zemljiških knjig, zavarovanja živine, varovanja ustavnih pravic slovenskega naroda, mlinarskega obrata, gasilno-stražnega zaklada, 3% drž. posojila, deželne naklade na pivo in žganje. Poročevalec predlaga, naj se poročilo vzame na znanje. V imenu odsekovem pa vpraša deželni odbor, zakaj se je gradnja dež. dvorca zakasnila, kje in po katerih načrtih se bo dvorec gradil. Pri tej točki naglašá posl. dr. Papež, naj bi se dvorec ne gradil predrago in ne po načrtu, ki splošno ne ugaja. Dež. odbornik Murnik odgovarja, da je delo razpisano, gradnja se utegne takoj pričeti, toda dvorec bode dogotovljen morda šele v treh letih. — Poslanec Zelen je glede pogozdovanja omenil, da treba pogozdovati razumno in tam, kjer svet ni odločen za pašo, in da naj se nerazdeljeni gozdni svet razdeli. Poslanec Grasselli je obširno poročal o zavarovanju poslov in kmetskih delavcev za slučaj bolezni ter se je v imenu odseka izrekel za fakultativno zavarovanje. Drugo poročilo sledi prih.

(Nadvojvodinja Štefanija) se je nocoj z brzovlakom peljala skozi Ljubljano na potu iz Trsta v Laksenburg.

(Odpoved.) Ker ne morem v korist in prospeh »Slovenske Matice« nič več posvetiti toliko moči, kakor bi rad, prosim one p. n. družnike, kateri bi pri novi volitvi hoteli meni nakloniti svoj glas, naj volijo mesto mene drugo mlado in čilo moč.

Ant. Kržič, ustanovnik.

(Iz lastne moči) so zmagali pri zadnjih občinskih volitvah v Ljubljani naši liberalci. Tako je vsklikal »Slov. Narod« po končanih volitvah, akoravno smo mi dokazovali, da to ni resnično, marveč da so »Narodovcem« pripomogli do zmage v obilni meri »mejnarodni« socijalni demokratje. To našo trditve potrjuje tudi »Rdeči prapor« v svoji zadnji številki, pišoč: »Mi vam (liberalcem) nismo nevoščljivi, toda če bi se pri onem zatrevanju svoje lastne moči vsaj nekoliko na prsa potrkali, bi vas morda vsaj vest nekoliko manj pékla. Sicer pa, da so bili ljubljanski sodrugi vsi naših mislij, ne bi bili dobili niti enega socijalističnega glasu! Čemu? Morda v nadeji vaše hvaležnosti? Oh! Kakšna nedolžna naivnost! Ki so vam pomagali, imajo sedaj hvaležnost, da jih utajujete«. S tem socijalisti pač dovolj jasno priznavajo resničnost naše trditve.

(Sedmina po rajnem gospodu župniku Štefanu Jakliču) v Št. Vidu pri Zadini bo v torek 16. maja ob 9. uri.

(Iz Brežic.) Dne 11. maja je umrl tukaj veleč. gosp. P. Gottfried Hlebec. V mladih letih je bil profesor na novomeški gimnaziji, pozneje v raznih samostanih nastavljen za gvardiana. V zadnjih letih je bival v Brežicah ter bil jako delaven na prižnici in v spovednici. R. I. P.

(Belokranjska železnica.) Pri tej točki deželnega proračuna se je oglasil v seji minulo sredo posl. Pfeifer rekoč: Nadaljevanje dolenske železnice preko Belekrajine je dež. zbor potrebno spoznal l. 1894 ter dovolil 4000 gl. deželnega prispevka za stroške za pripravljala dela. Tudi državni zbor se je bavil s tem vprašanjem ter vsprejel več resolucij l. 1894, 1895 in 1896, da se nadaljuje zgradba dolenskih železnic preko

Belekrajine, tudi meseca decembra l. 1898 je izrekel drž. zbor v posebni resoluciji, da naj vlada podpira zgradbo belokranjske železnice ter sprejme med one železnice, ki bi se gradile l. 1899. Na dejam se, da so izdelani potrebni načrti, preudarek stroškov, da vlada na podlagi teh operativ sprejme belokranjsko železnico v svoj program l. 1899. — Pri tej priliki izrečem prošnjo, da bi vlada pri financiranju te železnice z ozirom na sedanje neugodne finančne razmere, v katerih se nahaja naša dežela vsled potresa, trsne uši in drugih nezgod izdatno prispevala z državnimi novci za zgradbo belokranjske železnice. Če primerjamo severne dežele z južnimi kronovinami našega cesarstva, vidimo, da so one gosto preprežene z železnicami, tedaj je želja opravičena, da se bo država vendar enkrat ozirala na našo deželo, oziroma Belokrajino. Če se nadaljuje zgradba dol. železnice preko Belekrajine, se bo promet na dol. železnici pomnožil, s tem tudi dohodki ter olajšala deželna garancija glede dol. železnice.

(V zdravniško zbornico kranjsko) so bili dne 8. maja izvoljeni sledeči zdravniki I. volilna skupina političnih okrajev Kranj in Radovljica, član: dr. Anton Arko, okrožni zdravnik v Škofji Loki, namestnik: Edvard Globočnik okrožni zdravnik v Cerkljah. II. volilna skupina političnih okrajev okolica Ljubljanska, Litija in Kamnik član: dr. Janko Marold okrožni zdravnik na Vrhniki, namestnik: Mihael Moscher okrožni zdravnik v Zagorju. III. volilna skupina političnega okraja Krškega in sodnega okraja Novomeškega član: dr. Peter De Franceschi okrožni zdravnik v Novem mestu, namestnik dr. Alojzij Homan okrožni zdravnik v Ratečah. V. volilna skupina političnih okrajev Postojna in Logatec izvzemši sodni okraj Lož, član dr. Dragotin Bleiweis vitez Trsteniški primarij v Ljubljani, namestnik dr. Robert Prossinagg praktični zdravnik v Ljubljani. VI. volilna skupina deželnega stolnega mesta Ljubljane, člani: dr. Emil Bock, primarij, dr. Frid. Keesbacher c. kr. deželni zdravstveni referent v p. dr. Vinko Gregorič primarij, dr. Edo Šlajmer primarij, namestniki: dr. Julij Schuster c. k. sodni zdravnik, Anton Paichel, zobozdravnik, F. Ks. Finz, okrožni zdravnik, dr. Ivan Kopriva mestni fizik, vsi v Ljubljani. Za IV. volilno skupino političnih okrajev Črnomelj in Logatec in sodnega okraja Lož odredila je c. kr. deželna vlada z odlokom dne 2. maja t. l. številka 6795 novo volitev in sicer na dan 16. maja tega leta.

(Izrebaní porotniki.) Dne 9. maja 1899 so bili izrebaní pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične 5. junija 1899, nastopni gg. porotniki: Benedikt Jožef, trgovec in posestnik v Ljubljani; Burger Jakob, posestnik v Spodnji Šiški; Dornig Jožef, knjigovodja v Ljubljani; Fürsager Leopold, trgovec v Radoljici; Gričar Janez, trgovec v Ljubljani; Golob Jožef, posestnik v Kranju; Gartner Alojzij, trgovec in posestnik v Gor. Planini nad Logatcem; Galle Adolf, graščak v Gornji Šiški; Hajek Edvard, trgovec v Ljubljani; Homan Anton, pekovski mojster v Škofjiloki; Janesch Ivan, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Janežič Emil, posestnik in umirovljeni davčni kontrolor v Perovi; Jeršinovec Mirko, strojar in posestnik v Hribu pri Vrhniki; Krejči Anton, krznar in posestnik v Ljubljani; Križaj Franjo, posestnik in trgovec v Šempetru pri Postojni; Korenčan Valentin, krčmar v Naklem pri Kranju; Kočevar Franjo, posestnik na Vrhniki; Lavtižar Gašpar, posestnik in trgovec v Kranjski gori; Mikuž Anton, trgovec, oštir in posestnik v Ljubljani, Mejač Andrej, posestnik in vinotržec v Kapljivasi pri Kamniku; Omeje Ferdo, deželne blagajnice oficial v Ljubljani; Počivalnik Dragotin, krčmar in posestnik v Ljubljani; Poljšak Franjo, gostilničar in posestnik v Vodmatu; Predovič Elija, trgovec, krčmar in posestnik v Ljubljani; Pupp Dragotin, trgovec v Kranju; Primar Ivan, posestnik v Zalogu pri Ljubljani; Rus Janez, posestnik in krojač v Zagorici, Radoljica; Špoljarič Janez, posestnik v Ljubljani; Stare Ferdo, c. kr. okr. sodnik v p. v Ljubljani; Štrukelj Franjo, trgovec, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Šlibar Franjo, posestnik in trgovec v Škofjiloki; Švigelj Franjo, posestnik in lesni trgovec na Bregu pri Vrhniki; Tomšič Ignacij, posestnik in mlinar v Hribu pri Vrhniki; Žigon Matija, trgovec v Škofjiloki; Zim-

mermann Jožef, posestnik v Zagorju; Lumer Jakob, trgovec in posestnik Podhomom pri Radoljici. — Namestovalni porotniki: Acceto Jakob, zidar in posestnik, Bergant Štefan, gostilničar, Brekvar Valentin, posestnik, Požlep Anton, posestnik, Rovšek Davorin, fotograf, Rozman Franjo, gostilničar, Rudholzer Franjo, urar in optikar, Tschurn Dragotin ml., pristav nač. banke, vsi v Ljubljani, in Zupin Janez, oštir in posestnik v Vodmatu.

(Kranjsko v slikah in spisih.) spominski album, cena 90 kr., po pošti 95 kr. — Založil L. Schwentner v Ljubljani. Knjigo dičijo lepe podobe naše krasne domovine, ki so vzete iz znane knjige »Die oesterr. ungar. Monarchie«, pridejani so popisi v slovenskem jeziku. Knjiga, ki je izšla tudi z nemškim besedilom, ima kot dodatek ilustrirane anonce.

(Iz Dol pri Litiji.) V dnevih od 29. aprila do 8. maja imeli smo pri nas duhovne vaje. Se svetim ognjem razlagali so čč. gg. misionarji lazaristi iz Maribora našim faranom večne resnice in dolžnosti njih stanu. Razlagali so zakonskim imenitnost sv. zakona, v živih podobah so jim kazali vzroke nesrečnih zakonov, kakor tudi blagor in lepoto krščanskega zakonskega življenja. Očetom in materam so živo polagali na srce velike dolžnosti, ki jih imajo do svojih otrok; mladeničem in devicam so pa s sveto navdušenostjo popisovali lepoto deviškega stanu in pa vredno pripravo na zakonski stan. Ginljivo je bilo gledati, s koliko vnemo se je domače ljudstvo, pa tudi iz vseh sosednjih fara, vdeleževalo skupnih verskih vaj. Naši vrli Doljci se niso strašili težavnih potov. Od daleč po zelo grdih in strmih potih so prihajali na vse zgodaj, ter vztrajali do pozne ure. Naše krščansko ljudstvo je tolikega uspeha zelo veselo. Kdo bi ne bil vesel, ako vidi ne le nedolžne otroke, dekleta in žene, ampak tudi može in mladeniče tako vneto spoznavati svojo vero? Žetev je bila ogromna. Vsklilo je res te dni v premnogih srcih duhteče cvetje kreposti in poštenosti. Pred nekaj meseci prinesel je »Slovenski Narod« poročilo o troperesni deteljici, katera modri Doljske župljane, ter jih vodi po klerikalni temi. Pisal je tudi, da se je tudi na Dolah zadnji čas jelo daniti. Da, v resnici se je jelo daniti, toda ne na veselje Narodovega dopisnika, pač pa sv. katoliške cerkve. Čč. gg. lazaristi vpeljali so družbo Marijinih otrok, in v župniji, ki šteje 1600 duš, stopilo je v družbo 129 odraslih mladeničev in 173 deklet. Bog živi take vrle slovenske mladeniče, ki jim ni mar, kaj poreče ta ali oni, ali se bo ta posmehoval ali oni norčeval, ampak ki v svesti si, da so poštenega naroda sinovi, v lepi zvezi posvete sami sebe Njej, ki je mati vseh narodov. Bog jih živi in Bog jih blagoslavlja. Z zaupanjem, da se bomo tudi z naprej, kakor smo se dosedaj, pogostokrat lahko vdeleževali prekornih duhovnih vaj, izrekam v imenu faranov čast in hvalo čč. gg. lazaristom za obilen trud in blage nauke. Zlasti veliko hvaležnost smo pa dolžni svojemu gospodu župniku! Ljubezen je on sejal med nami, ljubezen naj tudi žanje. Ljubi Bog naj mu povrne ves trud in vse dobrote (pomniti je, da je v 13 letih 10 misijonov in 11 porcijunkulov oskrbel z lastnim premoženjem), solnce sreče naj mu sije v vsem njegovem življenju. On pa, ki je gospodar časa, in je tudi njemu odmeril tek njegovih dni, naj mu da doživeti še mnogo srečnih in veselih let.

(Prodaja eraričnih konj) potom dražbe se bo vršila jutri dopoldne ob 9. uri na Cesarja Jožefa trgu.

(Vojaška baraka ob Tržaški cesti) je izpraznjena, ker so se vojaški uradi preselili v poslopje meščanske bolnice.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 30. aprila do 6. maja je bilo 16 novorojenih, 14 jih je umrlo, med njimi 3 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 1 vsled mrtvouda, 9 za različnimi boleznimi, med njimi je 6 tujcev, 9 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 15 za ošpicami, 1 za vratico, 1 za ušenom, 2 za trachom.

(Iz Zg. Tuhinja.) Komaj deset dni živi naša pošta Laze, pa se je že pokazalo, da niso prav storili v Trstu, ko so napravili poštni pečat »Laase-Laze«, dasiravno je tukajšnji občinski urad prosil, naj bo »Laze-Tuhinja«, sluteč, da bo veliko pomot in da bo marsikatera pošiljatev romala prej na druge Laze, predno bo prišla na prave. In res, tako se je že večkrat dogodilo; jedna pošilja-

tev je romala celo jeden teden, predno je sem prišla.

(Iz Št. Jurja pod Kumom.) Umril je 9. t. m. po mučni bolezni dobroznani Jakob Cerar po domače Kralj. Poštena, vesela duša stare korenine. Naj v miru počiva!

(Z Vrha pri Vincl.) Vreme je deževno. Domača trta še dobro napreduje v nekaterih vinogradih. Ameriška trta pa še spi tukaj. Kdo bo pa delal, saj vse, da le šolo zapusti, hajdi brž v Ameriko, kjer se med in mleko cedita. — Zopet moram poročati o žalostnem dogodku, da je bila pretečeni teden od neznanih zlikovcev neka zidavnica v Kučki Rebri, tukajšnje občine predtrta, ali, da so zlikovci z železnim drogrom nekoliko zidu odrušili in potem lahko unišili v zidavnico ali hram. Posestnik iste zidavnice je neki mož iz Zagozdaca, župnije v Starem Trgu pri Poljanah. Natrgal je bil, kakor mi je verjetna oseba pripovedovala, še iz domače trte v jeseni dvajset banj ali škafov grozdja in ga kot mošt spravil v sod. V drugem sodu je imel jabolčnik ali mošt iz jabelk. Mož zapre svojo zidavnico v jeseni in odide na Nemško. Sedaj mu je razbita zidavnica, vendar vse ni odnešeno. Kdo je storil zločin, se ne vé in se tudi ne bo zvedelo. — Proti ponočnjakom, istim tičem, ki brez vsega opravila okolu postopajo po noči, bi oblasti morale bolj strogo postopati.

(Poskušen samomor.) Blagajničarica v hotelu »pri Maliču« se je hotela včeraj popoldne umoriti z orožjem, a se ji poskus ni posrečil. Ranjena je le na levi roki.

(Utonil je) včeraj popoldne šestletni sin vrtnarja Urbančiča na Poljanski cesti. Padel je v gnojnico in je prišla rešitev prepozno.

(Strašna smrt.) Štirinajstletni Franc Stummer v Pöbringu na Štajerskem je oral z dvema voloma. Vola sta se splašila in s plugom ušla. Dečka, ki ju je hotel ustaviti, sta podrla, in plug je šel čezenj ter mu preparal trebuh.

(Pri postaji Vrbi) na Koroškem se je splašil fiakerski konj pred železnico in je prišel pod lokomotivo, ki ga je precej zmečkala in usmrtila. Na vozu sta bili dve ženski in jeden moški, ki so se nekoliko poškodovali.

(Vvoz prašičev z Rumunskega) ki je bil zaradi bolezni prepovedan, je zopet dovoljen.

* * *

(Komet Swift), ki je prošli mesec stal za solncem, se je prikazal in se bliža zemlji. Od 5. do 25. maja se približa za 51.7 milj. kilometrov. Najvišje na nebu bo stal 29. maja. Nato bo izginjal, in začetkom julija ga tudi z daljnogledom več ne bo mogoče zaslediti.

(Moda in zdravje.) Učno ministerstvo na Saksionskem je vsem dekletom, ki obiskujejo javne šole, prepovedalo nositi korzet. Pametno!

(Eksplozija.) V Filadelfiji se je zgodila eksplozija v tvornici za kemikalije, kjer je imelo za služek 400 delavcev. Vse poslopje je poškodovano, 4 osebe ubite, jedna ranjena smrtno, 20 težko ranjenih.

(Moč političnih strank v Belgiji.) Leta 1896 in 1898 so oddali belgijski katoličanje 1.055.151 glasov pri volitvah. Liberalci so imeli 332.413 in socijalni demokratje 423.258 glasov. 13.295 volivcev ni pripadalo nobeni stranki.

Telefonska in brzojavna poročila.

Varaždin, 12. maja. Oduševljenjem pozdravljamo zaključak bratskoga sabora, što je uveo hrvatski jezik v slovenske škole. Bože složi i sjedini nas što prije. Živili dični Slovenci!

Pjevači hrvatskoga pjevačkoga društva „Vila“ u Varaždinu.

Dunaj, 12. maja. Posvetovanja v nagodbeni zadevi se bodo nadaljevala še pred binokostuimi prazniki. Govori se, da se vrše konference pod predsedstvom cesarjevim. Szell ne mara odnehati. Kriza bo najbrž neizogibna.

Ornovec, 12. maja. Trg Gurahora je od včeraj popoldne v plemenu. Pogorelo je sinoči do 200 poslopij, mej temi cerkev, župnišče, šola, poslopje okr. glavarstva in sodnije. Konečno se je vnel tudi bližnji gozd. Velik vihar pospešuje požar.

Rim, 12. maja. Papež je vsprejel včeraj dopoldne msgr. Marinija in dell' Aquila

